

SILVIJA HOLCMANE

*Kad
noslēpumi
mostās*

Grāmata veltīta vijolniecei Velgai Kļaviņai,
dirģentu Gunti Kļaviņu pieminot.

Sirsnīgs paldies abiem Lielajiem Cilvēkiem –
dzejniecei **Veltai Kaltiņai** un rakstniekam
Roaldam Dobrovenskim – par mana darba
novērtējumu.

Silviņa Holcmane

SILVIJA HOLCMANE

*Kad
noslēpumi
mostas*

Lilijas Rimicānes vāka noformējums

ISBN 978-9934-534-42-3

- © Silvija Holcmane, teksts, 2016
- © «Izdevniecība Avots», 2016
- © Lilija Rimicāne, vāka noformējums, 2016

Neirologi

Pārgērbusies viņi devās pa pazemes klīnikas gaitenim uz operāciju bloku. Kad ķirurgi iegāja zālē, pacienta galva bija noskūta un apstrādāta ar jodu. Ķirurgisko lampu gaismā tā izskatījās oranža. Profesors Norvaišs palūkojās uz magnētiskās rezonanses attēlu monitorā. Smadzeņu audzējs atradās septiņus centimetrus zem galvaskausa virsmas. Longinam līdzās nostājās arī neiroķirurgs Dzirnīs. Abi saskatījās.

Kādam jābūt griezienu leņķim, no kurām vietām jāizvairās, kamēr notiek virzīšanās uz mērķi, – tas viss bija sen apgūts gan teorijā, gan praksē. Bet šis patiesības allaž nācās atkārtot gluži kā reizrēķinu.

Pateicoties kādam nezināmam labvēlim, viņu rīcībā bija dators ar displeju – puscaurspīdīgu plati, lai anatomisko struktūru trīsdimensiju datorattēlus uzklātu virsū reālajai videi.

„Varbūt sākam?” Andrejs Piekūns uzrunāja profesoru Norvaišu.

„Sākam!” apņēmīgi piekrita Kārlis Dzirnīs, pie sevis sūkstīdamies: „Tu, cilvēk, nekad nevari būt īsti drošs par rezultātu! Nav iespējams izvairīties no tā, ka operācijas gaitā orgāniem ir tendence pārvietoties.”

Norvaišs noplātīja rokas un zem deguna noburkšķēja: „Tieši smadzeņu ķirurģijā tas ir īpaši bīstami, bet tieši tur tā visbiežāk notiek. Šoreiz mums nav jāglābj tikai cilvēka dzīvība, bet jāpanāk, ka šī izcilā personība spēj atgriezties savā radošajā dzīvē.”

„Mans dēls un izcila personība!” Dzirmis novaibstījās. Viena neuzmanīga rokas kustība un...

„Kas zina, varbūt mēs tiksim iemūžināti kādā no viņa darbiem,” bikli ierunājās operāciju māsa.

Pēc vienpadsmit stundām viss bija galā, mediķi varēja atviegloti uzelpot. Visi trīs neiroķirurgi – Kārlis, Longins un Andrejs, sēdēdami pie kafijas tases, pārsprida operācijas gaitu. Paldies Dievam, ar rezultātu viņi varēja būt apmierināti.

„Es vienmēr esmu sacījis,” Kārlis ierunājās savā dobajā balsī, „iztēle ir svarīgāka par zināšanām. Zināšanas mūs tomēr ierobežo. Iztēle aptver visu iespējamo...”

Longins, atgāzies krēslā, iesmējās: „Kolēģi, jūs esat nepārspējams optimists, bet jums, velns parāvis, ir pilnīga taisnība! Mēs salikām kopā galvas, uzvandījām savās smadzenēs visu, ko zinājām, ko bijām mācījušies, ko pieredzējuši un ko iztēlē pieļāvuši, un te, lūk, rezultāts!”

„Jā,” domīgi novilka Andrejs, „es diez ko vairs neceļēju uz pozitīvu iznākumu. Mana iepriekšējā pieredze Ulda Dzirnā gadījumā nekur nederēja. Bet jūs man allaž mācījāt nekad nepadoties nāves bieda priekšā. Jūs sacījāt, ka kaulainās pienākums ir draudēt ar izkapti, bet mediķa pienākums – izraut to viņai no rokām. Mēs, paldies Dievam, nekad neesam apstājušies savā darbā. Vēl jo vairāk – mums pieder labiekārtotas laboratorijas...”

„Rimstieties, kolēģi!” Longins apsauca Andreju. „Jūs, šķiet, no mums trim esat vispateicīgākais cilvēkam, kuram pieder neizsmeļama bagātība. Un tomēr, neskatoties uz visu, mūsu galvas ir vairāk vērtas. Vai jūs zināt, kādēļ mēs uzvarējam un galu galā tik veiksmīgi pabeidzām operāciju?” Longins jautāja, pārlaidis pārējiem savu glāsmaino skatienu. „Tādēļ, ka, kā mēs visi zinām, iztēles pamatā ir tēlainā domāšana.” Andrejs grasījās atstāt telpu, taču Longins viņu apturēja. Arī viņš vēlējās atvieglot vēl arvien saspringto nervu sistēmu un izvilka cigāru. Andrejs, saķēris galvu, izgāja gaitenī. Viņam bija licies, ka demonstratīvā smēķēšana ir tikai iegansts, lai dabūtu viņu prom. Abi palikušie aizpīpēja, un Kārlis turpināja Longina iesākto domu: „Analītiskā domāšana ir lineāra savā būtībā. Tu ķeries pie tā, ko zini, pie pieredzes, pie desmitām reižu pārbaudītā. Analītiskā domāšana ir tempolāra, laikā savirknētu jēdzienu, slēdzienu un secinājumu ķēde. Tēlainā domāšana ir nelineāra, tā ir telpiska, tā tad trīsdimensionāla...”

Longins atkal iesmējās: „Telplaikā dinamiski četrdimensionāla.”

„Jā, jā!” Kārlis atkal priecīgi uztvēra. „Tā dod holistisko kopainu, veselais dominē pār daļām un detaļām... Interesanti, ka mums, Rietumu analītiskās domāšanas piekritējiem un pārstāvjiem, šoreiz par veiksmi jāpateicas Austrumu kultūras tradīcijām.”

„Starp mums runājot,” Longins atkal pievērsās kolēģim, „līdz ar to top saprotams, kāpēc mūsdienu zinātnei tuvāks Austrumu iracionāli intuitīvais, nevis tradicionālais Rietumu racionāli analītiskais domāšanas veids. Par to jau savā laikā runāja Siliņš. Kā zinātnē, tā mūzikā ir radniecīgi domāšanas procesi...”

Aprāvis domu, Longins pavērās kolēģi, kurš tīrīja pīpes galviņu no izdegušās tabakas pelniem, sitot to pret plaukstu.

„Paklau, Kārli, kā tu domā, pēc cik ilga laika mēs varēsim lūgt mūsu komponistu un diriģentu Ahornu ar viņa skaņdarba palīdzību stimulēt un atveseļot mūsu pacienta, tava dēla Ulda Dzirņa, smadzenes?”

„Domāju, ka pirmās deviņas dienas mums patients jānovēro,” Kārlis sacīja. Longins pielēca kājās un sāka staigāt pa ārstu atpūtas istabu, tad, pagriezies pret kolēģi, stingri noteica: „Ja Austrumu metode, tad Austrumu! Nekādas deviņas dienas! Pietiks ar trim, un tad uzsāksim terapiju ar mūziku!”

„Gluži manas domas,” uztvēra Andrejs Piekūns, ienākdams istabā un ieslēgdams ventilatoru.

„Nesaprotu, kādēļ smēķējot vēl jācenšas ieelpot lieks dūmu daudzums, jūs laikam grasāties nomirt no plaušu vēža?”

Kārlis atmeta ar roku: „Pie tā vēl jāstrādā un jāstrādā. Vai atceraties doktoru Bēzru? Ne smēķēja, nedz alkoholu lietoja. Pat ar meitām nepinās, tikumības paraugs, bet nomira ar plaušu vēzi vēl nesasniedzis piecdesmit.”

„Jums taisnība, kolēģi,” Andrejs bija spiests piekrist. „Neirologs Pelšs nodzīvoja līdz deviņdesmit, kaut arī kūpināja kā fabrikas dūmenis. Es tā skatos, jūs jau gatavojaties uz promiešanu. Lieku priekšā iemalkot pa glāzītei viskija. Rubino operāciju zālē uzstādītais KMR skeneris mums šodien krietni vien izpalīdzēja. Pateicoties šim itālietim, mēs varējām iegūt dinamiskus smadzeņu attēlus, kas kopā ar zināšanām, pieredzi un iztēli mums beidzot ļāva noteikt nāvējošā briesmoņa atrašanās vietu un likvidēt to. Tas ir vairāk nekā lieliski, ja

operācijas laikā vari periodiski griezt pacientu ap savu asi, lai iegūtu jaunus attēlus, kad vien nepieciešams!”

Aiz durvīm atskanēja smagi soļi.

„Ā, tas būs mūsu Cukuriņš! Iekšā!” Kārlis uzsauca. Telpā ienāca sarkanā skafandrā tērpta būtne.

„Sveicināti, zinību vīri,” ienācējs monotonā balsī noskaldīja.

„Ko tad Cukuriņš mums pavēstīs?” Andrejs jautāja, ziņkārī aplūkojot ienācēju. Tā krūtīs kaut kas it kā nožvadzēja, kā iedūcās, līdz sekoja atbilde: „Jūs tiekat gaidīti fizikas laboratorijā. Morganam jums ir kas sakāms.”

Neirologi metās uz izeju. Longins ar kāju aizķēra krēslu, tas ar blīkšķi apgāzās, bet neviens no viņiem pat negrasījās to pacelt. Vai tiešām bija noticis neiespējamais?!

Izsaukuši liftu, vīri nobrauca stāvu zemāk un nonāca pie metāla durvīm. Salīdzinājuši laikrāžus, viņi nospieda pogu, kas atradās durvju augšmalā, tad vēroja pulksteņa ciparnīcu, precīzi pēc trim sekundēm Longins nospieda pogu, kas atradās no viņa pa labi. Atkal visi iegrīma ciparnīcas vērošanā, pēc mirkļa Andrejs, kurš stāvēja durvju kreisajā pusē, ar kāju nospieda pedāli, metāla durvis padevās. Iegājuši telpā, neirologi atdūrās pret milzu monitoru, kura zili violetā acs vērās tieši viņos. Visi trīs pēc kārtas pieskārs tam ar savām kaklā pakārtajām elektroniskajām kartēm. Ceļš bija brīvs.

Pārgērbusies Norvaišs, Piekūns un Dzirmis iegāja laboratorijā, kur viņus jau gaidīja Morgans kopā ar dažiem citiem fiziķiem. Mazais vīriņš stāvēja, lepni izslējies, galvu nedaudz atmetis, ieslīpās austrumnieku acis vērās ienācējos ar izaicinošu lepnumu. Balss, kas atskanēja no viņa lūpām, bija nedaudz ķērcoša: „Kungi,

bija zināms, ka gaismas viļņa grupas ātrums var kustēties ātrāk par gaismas ātrumu vakuumā. Tomēr līdz šim superātri skaņas viļņi eksistēja tikai teorijā, jo, kā zināms, un to apliecinās jebkurš no maniem kolēģiem,” Morgans pārļaida acis vīru pulciņam, „skaņas grupas ātrumu nepieciešams palielināt vismaz miljonu reižu!”

Te Morgans paslēja augšup pirkstu, uzvarošu skatienu uzlūkodams savus klausītājus. „Un nu es, Abels Morgans, pateicoties savu kolēģu līdzdalībai, esmu ieguvis skaņu, kas ātrāka par gaismu. Mēs, fiziķi, esam to panākuši, virzot skaņas impulsu cauri taisnstūra formas viļņvadam. Lūk, paverieties šurp!”

Kad neirologi bija noskatījušies veiksmīgo demonstrējumu un uzklusājuši Morgana paskaidrojumus, visi sāka vienoti aplaudēt.

„Tad jau iznāk,” Andrejs nespēja rimties, „ka „super-skaņas” ātrums ir ikdienišķa parādība?”

„Jūs, kolēģi, vēlaties sacīt,” ierunājās arī Kārlis, „ka tas jāsaprot kā atbalss un traucējumu rašanās? Inženieri un arhitekti šo faktu ņēmuši vērā koncertzāļu projektos.”

„Cik saprotu,” ierunājās Longins, „lai cik dziļi pazemē izbūvētu pirmklasīgu zāli, kas būtu piemērota pacientu atveseļošanai ar mūzikas palīdzību, bez fiziķu līdzdalības mums neiztikt?”

Morgans, galvu nedaudz piešķiebis, noglāstīja savu ķīlbardiņu un aplaizījās.

Piekūns un Dzirnīs saskatījās. „Suns, kurš nojauš, ka tūdaļ zobos iekritīs svaigs prāvas gaļas gabals,” Dzirnīs nodomāja.

„Lai nu kā, kungi, saprotiet paši,” Morgans sacīja, „lēti tas nebūs un krietni vien patukšos noslēpumainā sponsora maciņu.”

„Nosauciet summu, Morgana kungs! Pēc dažām dienām, cerams, saņemsim atbildi,” Andrejs nepacietīgi sacīja. Taču nosauktais skaitlis apstulbināja visus klātesošos – gan Morgana kolēģus, gan visus trīs neirologus.

Dzirnis nenovaldījās: „Morgana kungs, visu cieņu, bet lielās zinātnes vārdā jūs gan varētu nedaudz piekāpties! Tā mums var nepietikt naudas zāles izbūvei. Un, ja mūsu iecere netiks realizēta, ieguvējs nebūs neviens!”

Abels Morgans pasmaidīja.

„Es un mani kolēģas jau esam ieguvēji, pasaule ir ieguvēja, bet tā var tikt arī sagrauta, pārvērsta pirmatnējā haosā, ja mūsu atklātās iespējas, kuras rada skaņas ātrums, nonāktu plānprātiņu rokās. Jūsu Krēzam es labprāt pajautātu, vai viņš vēl atceras, kas bija vispirms – gaisma vai skaņa?”

Morgans brīdi vērās neirologos: „Kungi, cik man zināms, Bībeles gudrības jums nav svešas. Kas tur rakstīts? Valdīja tumsa un haoss, un Dieva Gars lidinājās virs ūdeņiem...”

Visi trīs saskatījās. Ko Morgans īsti vēlas? „Ak, jā,” Dzirnis nodomāja, „Abels grib, lai pasakām, kas tapa pirmā – gaisma vai skaņa.”

„Sapratu!” viņš nervozi iesmējās. „Pasaule tapa, kad Dievs bija teicis savu Vārdu. Bet kas ir vārds? Vārds ir skaņa! Dieva Vārds bija pirmā skaņa, un no haosa iznira pasaule, kuru mēs pazīstam.”

„Lūk, lūk!” rokas priecīgi berzēdams, sauca Abels. „Tātad skaņa jau pašā sākumā bija ātrāka par gaismu, bet...” un viņš atkal izslēja pirkstu, „tā pati skaņa, kas izsauca pasauli esamībā, tā pati skaņa var to nogremdēt nebūtībā. Mēs, cilvēki, lai ar cik spožu prātu būtu

apveltīti, vienmēr piemirstam, ka patiesībā dzīvojam uz lodes, kura karājas Visumā un griežas ap savu asi. Mēs esam kā bērni: kāds no mums baidās lidot, jo, lūk, lidmašīna var avarēt, vēl kāds bīstas doties pāri jūrām ar kuģi, jo tas var nokļūt ūdens stihijas varā, bet, ka mēs ar savu dzīvesveidu, saviem izgudrojumiem un nemitīgo bruņošanas varam paši sevi un šo mīlo zemīti vienkārši uzspert gaisā, tas maz kuru satrauc...”

„Atgriezīsimies pie jautājuma: būt vai nebūt apakšzemes koncertzālei,” Andrejs Piekūns, neļaudams fiziķim ieslīgt tālākos prātojumos par cilvēces muļķību, atgādināja.

„Tā nu gan nevarēs! Man jāredz sava darbīgā prāta augļi, man tie jāizgaršo,” Abels sacīja. „Taču jums jāatzīst, kungi, ka nauda, ja arī nav noteicošā, tad tomēr spēlē lielu lomu, bieži vien izšķir – cilvēkam mirt vai dzīvot.”

„Ko jūs ar to vēlaties sacīt?” Norvaišs kļuva uzmanīgs.

Abels Morgans, viltīgi samiedzis acis, pavērās viņā: „Vai jūs piekristu operēt pacientu, kuram, ja operāciju atteiktu, atliktu dzīvot labi ja pāris mēnešu? Piedevām, jo šādu gadījumu nevar izslēgt, pacients būtu jauna sieviete un maza bērna vienīgā apgādniece?”

Norvaišs centās ko iebilst, bet Abels turpināja: „Operācija nepieciešama, bet naudas nav! Tādu gadījumu ir simtiem, un ne vienmēr šādi pacienti var cerēt un arī saņemt palīdzību no malas. Gribu jautāt – vai jūs šo pacientu operētu bez atlīdzības?”

Norvaišs jutās neveikli: „Jūs taču zināt, ka viens pie operāciju galda es esmu gandrīz nulle, man nepieciešama kolēģu palīdzība. Nerunājot jau par dārgo aprīkojumu...”

„Nu, lūk, te nu mēs esam! Dilemma! Arī mums, fiziķiem, ir nepieciešami līdzekļi. Zinātnei jāvirzās uz priekšu! Žēl, ka neesmu personīgi pazīstams ar mūsu Krēzu,” Morgans novilka un, uzsitis pa kabatu, promējot izmeta: „Tomēr ceru, ka kaut cik atbilstošu samaksu mēs par savu atklājumu saņemsim. Galu galā, pēc patenta iesniegšanas varēsim cerēt arī uz valsts atbalstu.”

„Domāju, mums laiks atvadīties. Šo grandiozo notikumu atzīmēsīm citreiz. Esmu pārguris līdz nāvei,” Dzirnīšs sacīja. „Laiks uz mājām!”

Atvadoties vīri sarokojās, tā apliecinot savu turpmāko sadarbību.

Cerības, atmiņas, bailes

Kārlis Dzirnīšs gulēja uz dīvāna, rokas sakrustojis aiz galvas. Prāts pārcilāja senus notikumus – Lībiņas nāksanu pasaulē.

Ullas Dzirnīšes māte Frenka bija izņēmusi jaundzimušo meitai no rokām, drebošiem pirkstiem pacēlusi paladziņa malu un ielūkojusies meitenītes sejiņā. Kārlis atcerējās, kā bija saļodzījušās vecās sievietes kājas, kad tā ieraudzīja mazulītes tumsnējo ādu, kaut arī tā nebija tik tumša kā afrikāņiem. Toties gaišo matu pūciņas un vaibsti liecināja par eiropiešu izcelsmi. Frenka bija runājusi ar viņu – savu znotu Kārli. Viņa bija ieminējusies, ka bērnam, galu galā, var veikt paternitātes testu. Savukārt viņš bija pārskaities un kliezjis, vai tiešām viņa domājot, ka Kārlis skries pa pasauli, bāzdams pie deguna visiem šo papīru – laboratorijas slēdzienu, ka tumsnējais bērns patiesi ir viņa? Frenka bija nopūtusies

Profesora Norvaiša meita atkal Latvijā

„Mans Dievs, ko es redzu?! Vai tā esi tu, Egle?!“ Uldis, rokas izstiepis, tuvojās jaunajai sievietei, kura, blondajiem matiem vējā plīvojot, vilka aiz sevis ratiņsomu. „Sveicināta Latvijā! Egle, mīļā Egle! Tu esi kļuvusi vēl daiļāka! Negribas pat ticēt, ka zinātnieces var būt valdzinošākas par modelēm,” Uldis smējās, apskaudams sievieti.

„Lēnāk, lēnāk, mans draugs!” Egle atvairījās. „Arī es priecājos, ka atkal esi vesels, tēvs man zvanīja. Biju tā pārbijusies, ka grasījos brāzties uz mājām. Mēs taču esam kopā uzauguši, tu man esi kā brālis,” Egle noglāstīja Ulda vaigu.

„Vai tu uz ilgu laiku?” Uldis jautāja, iekšēji sadrūvējies, ka Egle uz viņu joprojām raugās kā uz brāli. Viņš bija cerējis, ka pēc bērnības draudzenes neveiksmīgās laulības viņa paraudzīsies uz viņu kā uz vīrieti, beidzot apjēgs, ko viņa Uldim nozīmē.

„Uldi, mēs tagad tiksīmies biežāk. Es atgriežos Latvijā. Kopš māte mirusi, tēvs palicis viens, jūtu, ka man jābūt līdzās. Viņi ar māti bija viens vesels. Par tādu mīlestību, kāda bija starp maniem vecākiem, var tikai sapņot. Pat tie divdesmit atšķirtības gadi, kurus māte aizvadīja Sibīrijā, nespēja mazināt viņu jūtas. Māte mani audzināja un izglītoja viena. Man nebija ne jausmas, kas ir mans tēvs. Viņi tikās slepus no manis, un tēvam nebija ne jausmas, ka viņa mīlotā Dārta dāvājusi viņam meitu. Māte bijās, ka viņa, kura tika atzīta par tautas nodevēju, kaitēs tēva karjerai. Tēvs jau kopš studiju

gadiem deva lielas cerības. Nezinu, vai tev tas zināms, bet es pati atminēju, kurš ir mans tēvs. Sākot studēt medicīnu, pirmo reizi sastapos ar profesoru Norvaišu. Neizskaidrojams siltums apņēma visu manu būtņi, kad viņš atradās manā tuvumā. Kļuva par viņa mīļāko studentu. Mācījos kā apsēsta, lai tikai profesors patūrētu mani savas uzmanības lokā. Un tad kādu vakaru pamanīju savu māti un profesoru Norvaišu operas ložā. Sāku viņus izsekot. Taču, lai kā centos, no mātes man neizdevās izvilināt patiesību. Tādēļ savedu viņus kopā, abiem to nenojaušot, – uzaicināju uz Līgo vakaru mūsu lauku īpašumā „Jorģinēs”. Mātei vairs nebija kur sprukt, un es beidzot atguvu tēvu. Bet nu, kad tēvs atkal palicis viens, man jābūt pie viņa.”

Uldis bija apmulsis, viņš nezināja, ko sacīt, tādēļ klusēja, taču viņa sirds gaviļēja. Egle atkal dzīvos viņam līdzās, beigsies viņa vientulība! Uldis piederēja cilvēkiem, kuriem pietika ar paša mīlestību, lai justos piepildīts un laimīgs. Pietika ar to, ka varēs atkal ar mīļoto saredzēties un dzirdēt viņu.

„Piedod manu ziņkārību, bet kas noticis ar Didzi?”
Uldis bikli apjautājās.

„Domāju, tu atceries, cik traki Didzis dzēra, kad mēs ar viņu iepazināmies. Man ar tēva palīdzību izdevās viņu atgriezt uz ceļa. Pirmie gadi pēc mūsu kāzām ritēja normālās slīdēs. Taču Didzis pieder cilvēkiem, kuriem nepieciešama aukle, viņš neprot aizpildīt savu laiku. Kad sāku nopietni nodoties zinātniskajam darbam, viņš sāka palaisties. Pameta novārtā savu mākslinieka talantu, piepelnījās ar ķeblišu, svečturu un plauktiņu izgatavošanu... Piedod, negribu par to runāt! Labāk parunāsim par tevi. Neesmu tevi vēl apsveikusi ar jaunā

romāna iznākšanu. Paldies, ka man to atsūtīji! Jāatzīstas, izlasījusi līdz galam gan vēl neesmu. Nobrīnījos, no kurienes tev tādas zināšanas par baltvāciem Latvijā.”

Nemanot viņi atradās profesora Norvaiša dārza vārtiņu priekšā. „Sazināsimies!” Egle uzsauca un projām bija.

Uldis jutās gandarīts, ka Eglei paticis viņa jaunais romāns. Par savas grāmatas panākumiem Uldim daļēji nācās pateikties mātei. Ulla bija uzticējusi dēlam viņa vectēva Džeimsa mātes dienasgrāmatas, kuras bija saņēmusi no sava bioloģiskā tēva doktora Ouvena. Tā bija Frenkas vēlēšanās, lai Uldis iepazīstas ar sava dzimtas koka saknēm. Frenka bijās, ka Kārļa Dzirņa naidis varētu saindēt arī mazdēla dvēseli.

No Annemarijas dienasgrāmatas Uldis uzzināja, ka Latvijā reiz dzīvojuši vācu baroni Hamrihi. Māsas Aleksandra un Elīza sākumā abas bija ieskatījušās vienā vīrietī – poliglotā Henrihā Holcā, taču Aleksandra – vecākā no māsām – bija izgājusi par sievu pie baņķiera Plesa, lai glābtu savus plašos īpašumus, jo tituls Hamrihiem gan bijis, bet konti – pustukši. Kā vēlāk izrādījās, Vilhelms Pless bija neauglīgs. Kam atstāt senču īpašumus? Henrihu Holcu Aleksandra patiesībā nicināja, kā nicināja ikvienu, kuram nepiederēja ne tituls, ne nauda. Viņas jaunākā māsa Elīza, trauzlā, bālā lellīte, izrādījās pietiekami liela muļķe, lai samīlētos šai plikadīdā un grasītos iziet pie viņa par sievu, pat ja nāktos zaudēt titulu. Holcs nenoliedzami bija izskatīgs vīrietis, un Aleksandra nolēma viņu pavedināt, lai kļūtu grūta un tiktu pie mantinieka. Taču šis izglītotais plikpēdiņš nepievērsa viņai uzmanību. Aleksandra, atmetusi kaunu, centās jauno vīrieti uzpirkt, taču Henrihs atteicās, uzdrošinādamies kaunināt Aleksandru, ka viņa –

cienījamas dzimtas atvase – bijusi gatava apkaunot sava vīra un savu vārdu. Visbeidzot Aleksandra nolēma rīkoties ar viltu...

Kosmisko sfēru mūzika

„Toms mirst,” Gundega nodomāja, lūkodamās monitorā virs gultas. Tajā gulēja zēns, kuram tik veiksmīgi bija piešūta galva. Drīz vien ap puisēnu pulcējās ārsti. Kārlis Dzirnīs satraucās vairāk par visiem, kad saprata – Toma smadzenes pārstājušas raidīt dzīvības impulsus, iestājusies bioloģiskā nāve. Zēnu atstāja pieslēgtu pie monitora. Nevienam necēlās roka, lai apturētu mirušā zēna sirdspukstus.

Norvaišs, uzlūkodams kolēģus, jautāja: „Vai mēs esam piemirsuši, ka mūsu pazemes klinika ir eksperimentāla?”

Visi gandrīz vienlaicīgi pavērās profesorā.

„Domāju, mums jādūdz palīdzība maestro Ahornam.”

Andrejs Piekūns saviebās: „Sešas minūtes sen garām. Vai jūs vēlaties puisi padarīt par bezsmadzeņu gaļas gabalu?”

Gundega Lapiņa, kura visu laiku bija klusi stāvējusi maliņā, jau zvanīja mūziķim. Pēc dažām minūtēm viņš ieradās, turot rokā vijoli. Mediķi saskatījās, daudzi no viņiem nezināja, ka komponists un diriģents Gustavs Ahorns ir arī vijolnieks. Patiesībā jau viņi par Ahornu zināja gaužām maz.

„Vai vijole būs īstais instruments?” Dzirnīs kā šaubīdamies jautāja. „Tās skaņas ir tik skumjas un smel-dzīgas...”

Satura rādītājs

Neirologi	5
Cerības, atmiņas, bailes	13
Maestro Ahorns	15
Lībiņa	17
Neizskaidrojamais	19
Tik liega, saulaina skaņa	22
Patrona ierašanās	24
Ullas māte Frenka	29
Bēgšana	32
Sājās atmiņas	37
Frenkas atmiņas	40
Izjāde pa atmiņu takām	45
Longīns Norvaišs	49
Bajaks	54
Mediķu ikdiena	57
Roboti un kiborgi	59
Lības atgriešanās	63
Profesora Norvaiša meita	66
atkal Latvijā	66
Kosmisko sfēru mūzika	69
Brītiņš atelpas	73
Bailes pašam no sevis	79
Piederēt pašam sev	84
Rūgtās pārdomas	89
Atslābums	94
Aplūsināt sirds neprātu	101
Jauna romāna tapšana	105
Jaunā romāna lappuses	106

Kails kā Apollons.....	106
Dvēseles mokas	109
Henrihs aizbrauc	112
Nē „kamieļa garam”!.....	115
Rudens	119
Māte un dēls	124
Koncertzāles atklāšana	127
Māsa un brālis.....	133
Egle	138
Cimos pie vecmāmuļas Monikas	143
Vērotāji.....	154
Saskatīt ar redzi netveramo	158
Atpazīt vienam otru.....	162
Operā	168
Izskaidrošanās	171
Ieskats Elīzas dienasgrāmatā	175
Medības	180
Saruna ar vectēvu Džeimsu.....	189
Ulda Dzirņa un Džeimsa Ouvena tikšanās	195
Alberta atgriešanās	198
Alberta stāsts.....	203
Džeimsu satikšanās	210
Sabirzt mirdzošos putekļos.....	212
Baisās atmiņas	217
Nepatīkamā tikšanās	226
Vijoļkoncerts	231
3D modulis	235
Apolonija Piekūne.....	239
Saderināšanās gredzens.....	242
Aleksandras grēksūdze	245
Dievs, kādēļ Tu esi radījis sievieti?	258
Klauvējieni.....	263
Aplaimotāji.....	269
Annemarijas dienasgrāmata	274
Mums jāparunā.....	279
Greisirdība	284
Laiks meklēt sievu	287
Vai mēs dzīvojam ilūziju pasaulē?.....	290
Ūdensrožu valsis.....	294
Saruna ārstu istabā.....	297
Pēc pieciem gadiem.....	299
Anotācija	305